

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně: **A. S.**,
bytem X,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 5. 2020, č. j. RN-X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 21. 5. 2020, č. j. RN-X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 17. 3. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) ode dne 8. 4. 2020 snížena výše invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na základě závěrů posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního

zabezpečení Praha – západ (dále jen „OSSZ“) ze dne 20. 2. 2020, podle nichž pracovní schopnost žalobkyně poklesla v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu toliko o 45 %.

2. Žalobkyně namítla nesprávné posouzení zdravotního stavu s tím, že nebyly zohledněny všechny lékařské zprávy MUDr. P. S. a doporučení k psychologickému vyšetření, které byly žalované zaslány dne 11. 5. 2020.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě poukázala na to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkového lékaře, který dle jejího názoru splňuje požadavky úplnosti a přesvědčivosti. S ohledem na žalobní námitky navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“). Rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
5. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně na základě rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2016 pobírala invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. V posudku vyhotoveném po jednání v nepřítomnosti žalobkyně dne 20. 2. 2020 posudková lékařka OSSZ dospěla k závěru, že žalobkyně je invalidní v prvním stupni, neboť její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 45 %. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určila postižení podle položky 4c kapitoly V přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Za den, kdy invalidita žalobkyně poklesla, určila posudková lékařka OSSZ datum kontroly, tj. 20. 2. 2020. Žalovaná s odkazem na tento posudek prvostupňovým rozhodnutím žalobkyni ode dne 8. 4. 2020 snížila invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí námitky. V námitkovém řízení byl zdravotní stav žalobkyně posouzen v její nepřítomnosti posudkovou lékařkou žalované, která v posudku ze dne 12. 5. 2020 na základě zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře, odborných lékařských nálezů z oboru psychiatrie MUDr. P. S. ze dne 13. 1. 2020 a 11. 2. 2020, předchozí zdravotní dokumentace této lékařky a profesního dotazníku žalobkyně dospěla k závěru, že rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je porucha osobnosti podle položky 7b kapitoly V přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Shodně s předchozím posudkem však stanovila procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně na 45 %. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobkyně a potvrdila prvostupňové rozhodnutí.
6. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,

b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

7. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou, soud si tedy o ní nemůže učinit úsudek sám a zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 organizačního zákona zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek soud hodnotí podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, č. 511/2005 Sb. NSS, a ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20).
8. Soud s ohledem na zpochybnění správnosti posouzení zdravotního stavu žalobkyně provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze (dále jen „komise“) ze dne 13. 1. 2021, který si vyžádal. Komise vycházela ze spisové dokumentace, podrobně popsanych odborných lékařských nálezů ošetřující psychiatricky MUDr. P. S., psychologického vyšetření žalobkyně ze dne 8. 1. 2021 a vlastního vyšetření odborným psychiatrem. V diagnostickém souhrnu komise uvedla hluboký postpsychotický defekt osobnosti, bipolární afektivní poruchu s opakovanými hospitalizacemi, obezitu II. stupně, arteriální hypertenzi a poruchu metabolismu krevních tuků. Pospala, že žalobkyně byla od roku 2011 léčena psychiatrem pro bipolární afektivní poruchu, přes dlouhodobou pravidelnou léčbu musela být opakovaně hospitalizována na psychiatrii, a to vždy dlouhodobě, v délce od dvou do pěti měsíců. Od propuštění v květnu 2018 byl její stav, pokud jde o bipolární afektivní poruchu, poměrně stabilní, byly zaznamenány jen krátce trvající propady nálady dosahující středního stupně deprese, do popředí klinického nálezu se však dostávala porucha osobnosti, která se rozvinula v souvislosti se základním onemocněním. Dominovala ztráta iniciativy, pokles spontaneity, snížená energie, nerozhodnost, bezradnost, nedostatek vůle, tj. porucha schopnosti jednat cíleně a uvědoměle, sociální stažení, netečnost, neschopnost se na něco těšit nebo se radovat a výrazně snížená tolerance stresu. Žalobkyně byla sociálně stažená až izolovaná, z bytu téměř nevycházela, měla hrůzu z opuštění domova, neměla o nic zájem. Psychomotorické tempo žalobkyně bylo pomalé, emotivita plochá, nálada depresivní, byla patrná úzkost, žalobkyně měla zhoršenou koncentraci pozornosti. Celková společenská přizpůsobivost žalobkyně byla minimální, selhávala ve všech životních oblastech, porucha osobnosti byla hluboká a terapeuticky prakticky neovlivnitelná. Léčbou korigovaný vysoký krevní tlak vedl pouze k 5% poklesu pracovní schopnosti, zvýšená hladina krevních tuků schopnost práce neomezovala. Komise dospěla k závěru, že rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně byl hluboký defekt osobnosti podle kapitoly V (duševní poruchy a poruchy chování) položky 7c (poruchy osobnosti – těžké postižení) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, čemuž odpovídá pokles pracovní schopnosti ve výši 70 %. Důvod k navýšení dle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity komise neshledala. Uvedla, že oproti posudkové lékařce žalované hodnotila postižení jako těžké, neboť v jeho důsledku došlo k narušení výkonu většiny denních aktivit a porucha byla provázena dalším závažným duševním postižením – bipolární depresivní poruchou. Psychopatologické projevy žalobkyně se

blížily simplexní schizofrenii, při které dochází ke ztrátě zájmu, iniciativy, uzavírání se, netečnosti, hypoaktivitě, oploštění emocí a ztrátě prožívání radosti. Komise uzavřela, že žalobkyně byla bez přerušení k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve třetím stupni. Nebyla schopna vykonávat výdělečnou činnost ani za mimořádných podmínek.

9. Výše uvedené závěry komise soud považuje za náležitě odůvodněné a přesvědčivé. Komise při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace žalobkyně a při svém jednání přeshetřila její zdravotní stav odborným lékařem. Komise podrobně popsala zdravotní stav žalobkyně, zdravotní postižení, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a rozsah tohoto postižení se zřetelem k vlivu ostatních zdravotních (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity). Logicky odůvodněno bylo též zařazení druhu postižení pod položku 7c kapitoly V vyhlášky o posuzování invalidity, pro které tato vyhláška stanoví míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 70 %. Posudek komise splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti tak, jak byly vymezeny judikaturou správních soudů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Zdravotní stav žalobkyně tak měl soud za prokázaný uvedeným posudkem.
10. Ze závěrů komise vyplývá, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila bez přerušení 70 %, což odpovídá invaliditě III. stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění.
11. Posudkoví lékaři tedy ve správním řízení nesprávně posoudili procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, a žalovaná tak vycházela při svém rozhodování z nesprávně zjištěného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila pouhých 45 %. Žalobou napadené rozhodnutí se proto opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, a je tedy nezákonné.
12. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a současně je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek komise ze dne 13. 1. 2021, jakož i lékařské zprávy, o které se tento posudek opírá (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
13. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, by náhrada nákladů řízení náležela, žádné významné náklady jí však nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. února 2021

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně